

Mecelle'den Bilim Merkezine

Doç.Dr.Saim Kayadibi

28 Eylül 2017, 00:01

Herzaman olduğu gibi şimdi de dünya'nın en çok ihtiyaç duyduğu şey hiç kuşkusuz "adalet"tir. Adaletin varlığı mülkün varlığını garanti altına alır. Mülk, yani hâkimiyet ve devlet olma iradesi ancak adaletin varlığını sürdürmesine, bunun da ancak müesseseleştirilerek kalıcı kılınmasına bağlıdır.

Adalet insanı insan yapar, insanın insanca yaşamasını sağlayacak devlet iradesinin varlığı adalete bağlı olduğuna göre adaletin sürekliliği için devlet yaşatılmalı, devletin varlık kazanması için de adalet yaşatılmalıdır. Konunun önemine binaen, İslam'ın korumakla yükümlü olduğu altı değere ilaveten yedinci değer olarak "devlet" değeri de burada zikredilmiş olsun.

Hernekadar "insanı yaşat ki devlet yaşasın" denilmiş olsa da şahsen, "devleti yaşat ki insan yaşasın" demenin daha uygun olduğunu düşünüyorum ve ekliyorum "adaleti yaşat ki devlet yaşasın." Çünkü insanın insanca yaşayabilmesi ancak "adalet"in varlık kazanmasına bağlıdır.

Birbirine bağlı üç önemli faktör. İnsan, adalet ve devlet üçgeni bir bakıma birbirlerinin mevcudiyetini garanti altına alan üç önemli varlık. Devlet olabilmek için adaletin ve buna bağlı olarak insanın var olması gerekir.

Adaletin yokluğunda ne devlet olur ne de insan. Adaleti hâkim kılacak sağlam prensiplerle örölü güçlü bir devletin varlığı hem kendini hem de adaletin varlığını garantilemiş olur ayrıca.

Osmanlı Devleti'nin asırlar boyunca dünyaya hâkim olmasının en temel şartı "adalet"i herşeyin üstünde tutmasıdır diyebiliriz. Düşmanına bile muamele ederken asla adaletten ayrılmamış muhteşem bir devlet sistemine sahiptik. Osmanlılar bir çok sahada olduğu gibi hukuk sahasında da insanlığa Mecelle gibi eşsiz bir değeri armağan etmiştir.

Bu anlamda Türkiye Adalet Akademisi çok önemli bir organizasyona öncülük ederek 1. Uluslararası Mecelle Sempozyumu'nu 25-27 Eylül tarihleri arasında Bursa'da düzenledi. Tedvini, uygulanması ve günümüze etkilerinin tartışıldığı sempozyum üç gün sürdü. Şahsımı da "*Mecelle'nin Tedvininde İslami Hukuk Kaynaklarının Rolü*" konulu bir bildiri sunmak üzere davet etmişlerdi.

Mecelle gibi eşsiz bir eserin vücuda gelmesinde mücadele veren ve başkanlık yapan Ahmet Cepdet Paşa'yı rahmetle anıyor ve Adalet Akademisi'nin değerli yöneticilerine ve Sempozyumun gerçekleşmesine katkı sağlayanlara da ayrıca teşekkür etmek isterim.

Mecelle Sempozyumu'nun Osmanlı'nın ilk başkenti Bursa'da düzenlenmiş olması da ayrı bir öneme sahip. Çünkü Osmanlı Devleti 1326 yılında Bursa'yı başkent yapmasından sonra dünya imparatorluğuna doğru adalet müessesesini canlı tutarak ilerlemiş, 1453 yılında Ortaçağ'ın kapatılıp Yeniçağ'ın başlangıcı olan İstanbul'u fethedip Peygamber Efendimiz'in (sav) müjdesine mazhar olmuştu. Bu anlamda şahsen ben inanıyorum ki Bursa'da Mecelle Sempozyumu'nun düzenlenmesi çok büyük açılımlara vesile olacak, Mecelle gibi muhteşem bir hukuk abidesi yeniden insanlığa hizmet eder hale gelecektir.

Bütün dünyanın çok iyi bildiği gibi Osmanlı Medeniyeti topyekün bir Adalet medeniyetiydi. Aynı medeniyetin yeniden hayat bulmasına insanlığın çok ihtiyacı var. Öyle ise medeniyetimizin yeniden insanlığa hizmet eder hale gelmesi için adaleti canlı tutacak olan kurumlarımıza taze kan pompalayacak Mecelle'nin yeniden eğitim müfredatlarına konulması gerekir. Ayrıca pratik uygulamada temel kaynak olarak devletin kanun kitabı haline getirilme çalışmaları da başlatılmalıdır. Meseleyi medeniyet perspektifinden ele almalı, ideolojik söylemlere kurban etmemeliyiz. Türkiye Devletini oluşturan herbir ferdin ihtiyaç duyduğu bir hukuk değeridir Mecelle.

Mecelle'nin yeniden hukuk hayatına kavuşturulması, topyekün bir toplumsal bilinci de oluşturacağı unutulmamalıdır. Mecelle demek bir bakıma medeniyetin temel taşlarının gerekli yerlere oturtulması, insanı insan yapacak değerlerin yeniden yaşanılır kılınması demektir.

<http://milatgazetesi.com/mecelleden-bilim-merkezine-makale,122286.html>